

Høringssvar NOU 2017 - 2 Integrasjon og tillit. Langsiktige konsekvenser av høy innvandring.

(Vår ref: 2017/2441)

Sekretariatet for konfliktrådene (Sfk) og Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging (Kfk) sender her et felles høringssvar.

Utredningen tar opp mange temaer og vi vil gi utvalget anerkjennelse for et omfattende arbeid. Vi deler utvalgets oppfatning av at [...] «Utjevning av levekår gjennom arbeid og utdanning stadig bør være en hovedtilnærming for å fremme likeverdig deltakelse mellom majoritet og minoriteter.»

I vårt høringssvar vil vi kommentere tiltak som fremmer samhold og tillit og har sett spesielt på kapittel 9.

Til punkt 4 (s. 186):

«Aktiv motarbeiding av diskriminering – en individbasert politikk med vekt på enkeltmenneskets plikter og rettigheter.»

Vi savner en tydeligere beskrivelse av hva som skaper tillit og som kan dempe potensialet for konflikt og polarisering og at det bør være en gjensidig prosess. Det enkelte individ må på den ene siden selv ta ansvar for å bli godt integrert. På den andre siden må Norge som samfunn ta ansvar for å fremme integrering. Når det gjelder å motarbeide diskriminering, bør det ikke bare være en individbasert politikk, slik det framstår i punkt 4. Vi mener at norske arbeidsgivere bør få tydeligere politiske signaler om sitt samfunnsansvar når det kommer til å ansette arbeidssøkende med innvandrerbakgrunn.

Til punkt 6 og 7(s. 186):

«Tydeligere kommunisering av forventninger fra myndighetenes side.»

«Videreutvikling og konkretisering av de grunnleggende kravene til norsk medborgerskap; etterlevelse av demokrati, likestilling og barns rettigheter samt forventet deltakelse i arbeidsliv og sivilsamfunn [...].»

Det er viktig å kommunisere forventninger til innvandrere, slik det framkommer i punkt 6 og 7. Samtidig må en ha en kontinuerlig dialog og konkretisere de nevnte grunnleggende krav til norsk medborgerskap. Demokrati må praktiseres og ikke alene kommuniseres som forventninger.

Konfliktråd

Bruk av konfliktråd¹ mener vi er et viktig bidrag i arbeidet for inkludering, deltakelse og motarbeiding av diskriminering. Ved å håndtere strafferettslige og sivile konflikter gjennom dialog og ved å rekruttere frivillige meklere bidrar konfliktrådene til å skape tillit og samhold. Konfliktråd er en tjeneste og et tiltak som allerede benyttes bredt og som kan utvikles videre i arbeidet for inkludering, deltakelse og økt forståelse mellom grupper i lokalsamfunnene.

Gjennom lekmannsordningen kan konfliktrådet bidra til aktiv inkludering av personer med minoritetsbakgrunn jf. Konfliktrådsloven § 4 om oppnevning av konfliktrådsmeklere.

«Vervet som mekler er frivillig. Sammensetningen av meklere skal være allsidig, slik at befolkningen er best mulig representert [...]»

Oppgaven som konfliktrådsmekler er en samfunnsoppgave med flere positive ringvirkninger for lokalsamfunnet. Ved å spre positive holdninger og erfaring med hvordan konflikter kan møtes på konstruktivt vis, oppnås høyere grad av tillit til samfunnet.

Konfliktråd er en arena for dialog og konfliktløsning og utgjør et bidrag for økt forståelse mellom enkeltpersoner, deres nettverk og i lokalmiljøer. Det personlige møtet kan bidra til økt innsikt, trygghet og nye perspektiver for deltakerne. Saker bringes inn både direkte fra lokalmiljøet, fra partene selv, og fra ulike instanser i samfunnet, i hovedsak fra politi- og påtalemyndigheten. Det er en rekke gode eksempler der konfliktråd har bistått parter i konflikt og bidratt til å forebygge opptrapping av konflikter, både i straffesaker og i sivile saker. I denne sammenheng vil vi nevne at konfliktråd blant annet inviteres inn på asylmottak for informasjon og bistand. Ulike prosjekter bidrar til å utvide og utvikle konfliktrådenes praksis, blant annet prosjekter vedrørende vold i familien og om æresrelatert vold. Bruk av stormøter med inkludering av partenes nettverk, samt tverrfaglig samarbeid i oppfølging av ungdom som har begått alvorlig eller gjentatt kriminalitet², kan også ha et potensial som bidrag i forebyggende arbeid mot radikalisering.

Kriminalitetsforebygging

Regjeringen opprettet 1. november 2015 Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging (Kfk). Senteret er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet og organisert i Sekretariatet for konfliktrådene. Senterets oppgave er å stimulere lokal og nasjonal kriminalitetsforebygging, gjennom å formidle kunnskap og bygge kompetanse, og også være en rådgiver og pådriver.

En helt sentral forebyggende oppgave er å hindre at grupper og individ opplever seg ekskludert og marginalisert. Gode integreringsprosesser og tillit mellom majoritetssamfunnet og minoritetsgrupper er avgjørende byggesteiner også når det kommer til å forebygge kriminalitet.

---

¹ «Konfliktrådet er en statlig tjeneste som bistår med å løse konflikter enten mellom private parter, eller mellom fornærmede og gjerningsperson der en kriminell handling har funnet sted. Tjenesten er gratis og tilgjengelig i hele landet. Det er 22 konfliktråd i Norge og ca. 600 meklere. [...] Konfliktrådene har fra begynnelsen av vært kjennetegnet av prinsippene om lokal forankring, bruk av lekfolk som meklere og partenes frivillighet» (Prp.L 57 2013-2014) Lov om konfliktrådbehandling. ¹

² Jf. straffereaksjonene ungdomsstraff og ungdomsoppfølging som gjennomføres i konfliktråd.

Kfk har et ansvar for å følge opp SLT-modellen. Dette er en samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet, som benyttes av om lag 200 norske kommuner. Kompetansesenteret for kriminalitetsforebygging (Kfk) vil trekke fram at denne samordningsmodellen er et viktig bidrag med tanke på integrasjon og tillit.

Kompetansesenteret forvalter videre tre tilskuddsordninger på til sammen om lag 30 millioner kroner, der kommuner og frivillige organisasjoner får tilskudd til gode tiltak som handler om å forebygge rus, kriminalitet, vold, radikaliserings og andre former for utenforskap. Mange kommuner og frivillige organisasjoner har i 2017 fått innvilget tilskudd til tiltak for å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme, vold i nære relasjoner samt generelle kriminalitetsforebyggende tiltak.

Tiltakene som igangsettes skal kunne bidra til økt integrering, og utgjør dermed en viktig sosial investering (s. 223 i NOU). Det vil si at barn, ungdom og voksne kan få mulighet til å styrke sin kompetanse, delta i sosiale fellesskap, utvikle tillit til det norske samfunnet, styrke sine ferdigheter og bedre sine forutsetninger for å delta i samfunnet. Tilskuddsordningen er også ment å stimulere til kompetanseheving blant tilsatte i kommunene og utvikle gode systemer for å håndtere utfordringer knyttet til temaene radikaliserings og voldelig ekstremisme, vold i nære relasjoner samt generelle kriminalitetsforebyggende tiltak.

Det personlige møtet i hverdagen er sentralt for å skape tillit, forståelse og trygghet mellom mennesker. Sfk og Kfk vurderer at det er viktig å fremme tiltak som hegner om og skaper enda flere gode møteplasser både lokalt og nasjonalt både for å dempe utviklings og opptrapping av konflikter.

Med vennlig hilsen

Lise Sannerud
direktør

Karen Kristin Paus
seniorrådgiver